

Előfizetési díj

Vidékre postán vagy helyben házhoz
hordva:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hóra helyben	1 „

Vidékről egy hónapra előfizetést nem fogadhatunk el.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztői szállás:

Belső-szénuteza 16. szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

Az értékes cikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak:

Ötször hasábozott garmond sor 6 kr. ára
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos (Wollzeile 22). Haasen
stein et Vogler Wien
Wallfischgasse nr. 10.

Nyitási cikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A „KELET”

politikai és közgazd. napilap

1873-dik évi folyamára.

A „KELET” előfizetési ára:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy hóra	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar kikerülése tekintetéből vidékről 1 hónapra előfizetést nem fogadhatunk el.

Az előfizetés pénzek, legcélszerűbben postai utalvánnyal, kiadó Stein János könyvkereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

A „KELET” kiadóhivatala

Az egyházi- és államhatalom.*)

(M. A.) Mi az államnak, mi az egyháznak jogköre? E kérdés foglalkoztatja Európazerte nemcsak a tudományt, hanem a gyakorlati életet is. Az egyház, mint tudva van, nem állami, hanem szervezett ellátott testületi hatalom. Feladatai is különbözők. Az egyház pusztán szellemi gyógyintézet, feladatai nem államiak, létoka nem származik az állam létéből. Nem tagja az államnak, hanem mint önálló organismus, mint külön corporatio áll szemközt az állammal.

Az egyház jogi értelemben a szellemi üdvözletek kezelése céljából alakult, az állammal ethicailag egyenjogu testület. A mi hatalmi viszonyait illeti az állam irányában, az egyház magának „teljes szabadságot” követel. E szabadság alatt azonban nemcsak azt érti,

*) Das Verhältnis vom Staat und Kirche, von Dr. R. Sohm, Prof. an der Univers. Strassburg. Tübingen, 1873. — Die Grenzen zwischen Staat und Kirche, v. Dr. E. Friedberg, Prof. an der Univ. Leipzig. . . .

„KELET” TÁRCZÁJA.

A tücsök a tűzhelyen.

Dickens elbeszélése.

Első csirpegés.

(Folytatás.)

— Iue itt a thea, kézen a kannában, kandalló tetején, szóla Dot sürögve mint gyermek, ki buba-konyájában játszik.

És itt van sonka és vaj, kenyér és minden! Itt a gunyás kosár is a csomagok számára John, ha ha vannak ilyenek is, de hol vagy John? Nehegye tűzbe ejted a gyermeket, Tilly, az istenért ügyelj!

Megjegyzendő t. i. hogy Tilly Tolpats leányasszony—amár ő e gyauu ellen folyvást tiltakozott—kitűnő s rendkívüli talentummal birt a gyermeket a legveszélyesebb helyzetekbe hozni, s már több ízben a gyöngye kis életét, csak nála feltehető együgyű jámborságával, kockáztatta tette.

E fiatal hölgy sovány, és meredt testalkattal birt, oly annyira, hogy ruhája folytonos veszélyben forgott, hogy a hegyes kiálló csövekekről vállairól, hol hanyagul csüngöttek, lecsuszak.

Öltözké különösen az által tűnt ki, hogy minden lehetó alkalommal egy bizonyos flanel öltöny darab jött napfényre, s háta környékén ki- vagy belátást nyújtott, egy mellénykére vagy annak színe hagyott zöld fűzőre.

Mivel folytonosan minden lehetó dolgok felett, bámszókó csodálattal közt lebegett s szünet nélkül urnője s a kis pólás gyerek tükleteségeinek szemlélésében volt elmerülve, bizvást el lehetett Tolpats leányasszonyról mondani, hogy, hogy mindazon kis visszasságok és összeütközések, melyeket őles

hogy egyenjogu legyen az állammal, hanem hogy föléje emelkedjék. Dollinger egy helyet idéz a „Civittá catholica” egyik 1871-i számából. „A pápa — így hangzik ezen idézet — legfőbb bírja a polgári törvényeknek. Benne, mint tetőpontban egyesül a szellemi és világi hatalom, mert helytartója Krisztusnak, ki nemcsak örök pap, hanem a királyok királya s az uralkodók ura; — a pápa magas állásánál fogva tetőpontján van a két hatalomnak.”

Az ily értelmű egyházszabadság ellenkezik azonban magának az egyháznak lényegével. Az egyház nem hatalmi intézet; a hatalom nem célja az egyháznak, hanem csak eszköz az egyház céljaira. Csak az egyháznak kell szolgálnia, csak az egyházi organismust összetartania, nem pedig az összes hatalmi viszonya fölött uralkodni.

Ellenben az állam lényegileg hatalmi intézet; feladata rendezőleg uralkodni, az emberi összélet minden hatalmát sem véve ki. Ellenkezik tehát mind az államnak, mind az egyháznak fogalmával még az oly kívánság is, mely jogi egyenlőséggel, a souverenség azonos fokával akarja az egyházi- és államhatalmat felruházni. Az államnak feladata az, hogy legfőbb hatalom; vagyis az emberi élet hatalmi viszonyainak egyedüli souverainje legyen.

Az egyház nem képez államot az állam fölött vagy mellett, hanem corporatiót az államban. Az egyházi hatalom csakis testületi hatalom, ellentétben az állam legfőbb hatalmával. Ethicailag egyenjogu ugyan az államhatalommal, de jogilag alája van rendelve.

Az állam egyházi fősege (jus circa sacra) tehát, a mit a cath. egyház kétségbe von, magának az államnak fogalmából következik, s leghelyesebben az által fejezhető ki, hogy az egyház is az államnak alattvalói közt foglal helyet.

Egyházi fősege által jogosítva van az állam arra, hogy az egyház beleegyezése — vagyis concordatum — nélkül is meghatározhassa az egyháznak állami s általában jogviszonyát. Az egyház külső viszonyaira nézve az államot illeti meg a törvényhozás. Midőn az egyház igényt tart arra, hogy viszonyát az

látása elkövetett, szívének s eszének egyformán becsületére váltak.

Persze kevésbé voltak azok hasznosak a kis gyermek fejének, melyet ez elmélyedések gyakran hoztak érintkezésbe holmi ajtókilincsek, asztal szögletek, lépcső karfák, ágy rámkák s több ily ellentálló képességű tárgyakkal; hanem azért mind ez események nem kevésbé becsüldendő forrásból eredtek, t. i. Tilly kifogyhatlan bámulatából a felett, hogyan lehet ő „titthon” egy ily jószágos kedélyes házánál s hogyan bánhatnak itt vele ugy mint a ház gyermekével. Mert tudni kell, hogy Tolpats papa és mama Fáma istennő előtt egyaránt ismeretlenek valának, és Tilly szegény lelenz volt, ki az árva házba nevelkedett.

És ha most e perczben láthatátok volna a kis Peerybingle asszonyt, a mint férjével visszatérve a karta volna cipelni a gunyás kosarat, s minden lehetó elkövetett, hogy — semmit ne tegyen, — mert hisz férje vitte maga ez egész kosarat — ti is csaknem oly nagyon gyönyörködtek volna benne, miként ez.

Tán a kis tücsök is örömet lelte benne, legalább telyes erővel kezdé el ismét csirpegését.

— Ha-hó! kezdé el John az ő nehézkes modorában, azt hiszem ma este vigabban van, mint bármikor.

S bizonynyal szerencsét is hoz nekünk, John. Mindörökké szerencsét is hozott eddig. Kis tücsökkel birni családi tűzhelyünknel, ez a legnagyobb áldás az ég alatt.

John ugy nézett le rá, mintha nagyon közel volna hozzá, oly gondolatra jönni, hogy tán ő volna az ő legkedvesebb házi tücsök, s nem mondott ellent neki. De azon gondolat agyában, alkanasint ismét egyike volt azon szirteknek, melyektől csak óvatossággal szokott menekülni, s így — nem szólott semmit.

államhoz saját joga által szabályozza, az egyház fogalma ellen cselekszik.

Egyházi fősege feljogosítja az államot, hogy az egyház irányában egyesületi rendőrséget gyakoroljon, az egyház hatalom gyakorlatát ellenőrizze s tulkapásainak útját állja. Az egyház a mely tagadja az államnak egyházrendészeti jogát, egyik következményét tagadta meg az állam fogalmának. Mert az állam egyházi fősege nem kisebbíti az egyházi hatalmat, hanem csakis azon határt fejezi ki, mely az egyházi hatalom fogalmában már adva van.

Az egyház és állam viszonya a mondottak szerint nem nemzetközi, hanem államjogi. Nemzetközi a jogviszony két souverain hatalom közt, melyeknek hatalmi viszonyát nem a jog, hanem a háboru törvénye határozza meg. Az állam és egyház hatalmi viszonyát pedig jogtételek szabályozzák. Az egyház ennél fogva a nemzetközi jog értelmében nem képes alkudozni, egyezkedni az állammal, s concordatumai nem nevezhetők nemzetközi jogi egyezményeknek. Ily értelemben az egyház nem is folytathat küzdelmet az állammal. Az állam iránti ellenszegülése nem jogilag megengedhető hadizenete egy souverain hatalomnak, hanem az alattvaló lázadása, vagyis törvényszegés. Az egyháznak, mely támadólag lép föl az állam ellen, nemcsak állami, de absolut szempontból se lehet igaza. Az állam küzdelme az egyház ellen nem háboru a szó jogi értelmében, hanem a jognak harca a jogtalanság ellen, a törvénynek végrehajtása; és nem hóditás!

— A m. kir. belügyminister Fogaras vidék közönségéhez f. évi april hó 27-én 15,168 sz. alatt a következő rendeletet intézte: A f. év és hó 8-án és 9-én tartott bizottsági közgyűlésről szóló, ugyan e hó 22-én 45. sz. alatt kelt jelentéssel hozam felterjesztett jegyzőkönyv felülvizsgálása folytán méltó megbotránkozással értesültem a jegyzőkönyv 30 és 31. pontjai alatt foglalt azon határozatokról melyek szerint Demasian bizottsági tag indítványának elfogadása folytán az mondatott ki, hogy a törvényhatóság a jelenlegi pesti országgyűlésen magát képviselne nem tekinti, tekinteni nem akarja, — a már foganatosított képviselő választásokat tör-

— Midőn először hallám kedves vido dalát — folytatá Dot — éppen azon éjjel volt John, mikor házadhoz hoztál — mikor ide ujtá tithonombá bevezetél, mint kis urnőjét e háznak.

Ennek már csaknem egy éve, emlékszele még erre, John?

Oh igen, John nagyon jól tudta mind ezt. (Meg is hiszem azt!)

Czirpegése oly nyájas üdvözet volt nekem! oly sokat ígérően, oly biztatólag hangzék. Mintha azt monda volna, hogy jó és szeretetteljes leszel irányomban, és nem fogod azt kívánni — csaknem rettegtem ettől azon időben John — hogy bár bolondos kis feleséged fiatal vállai inkább egy vén fő nyugodnák.

John megfontolva veregeté e vállak egyikét, s azután a kis fejcsökét, mintha mondani akarná, nem, nem, ezt nem kívánta s tökéletesen meg volt elégedve vele, ugy a mint van. Ez legokosabb is volt, mert nagyon szép volt e fő.

És igazat is szólott John, mikor ezt látszék mondani, mert te nekem mindég, igen, bizonynyal mindég a legjobb, legelnezőbb leggyöngédebb társam valál, ki csak valaha létezett. Boldog hazát leltem itt és ezért szeretem oly nagyon a kis tücsköt!

— Oh én is, felelé a fuvaros. Magam is Dot.

— Én szeretem őt, mert már oly gyakran hallgatám őt és mert oly számos gondolatot keltett lelkemben igénytelen zenéje. Gyakran a félhomályban, ha kissé elhagyatra s nehéz szívet ültem ott-hon John — tudod mikor még a kiesike nem érkezett volt még meg, hogy legyen mivel társalogjak s ki életet lehellen a házba — ha néha elgondoltam, mily magányosan lennél te, ha én meghalnék, mily elhagyatra érezném én magamat, ha akkor tudhatnám, hogy te engem elveszítél kedvesem; ak-

vényeseknek el nem ismeri s tiltakozik azokból jövőre vonható bármennyű következtetések ellen, — mely szerint továbbá a törvényhatósági pecsétnyomók tárgyában mult évi oktober hó 24-én 34,340 sz. alatt kibocsátott belügyminiszteri rendelet önkényesnek, erőszakosnak, a törvényhatóság önkormányzatára nézve sérelmesnek és az 1868. évi XLIV. t. cz. valamint az 1870. XLII. t. cz. 61. §-ába ütközőnek mondatott ki, s annak megjegyzése mellett, hogy ebbeli sérelmének orvoslását a törvényhatóság szerencsésebb időre tartja fenn, — ezen rendelet ellen szintén óvás jelentetett ki.

Ezen határozatok a mellett, hogy az ország alkotmányát sértik, és a törvényes felsőbbség iránti köteles tisztelettel való megelégedezésről tanuskodnak, a törvénytelenség bélyegét is olyannyira magukon hordják, hogy azokat lehetlen komolyan nem rosszallanom.

Nevezetesen a törvényhatóságoknak az országgyűlésen való képviseltetésére és a foganatosított képviselő-választások érvényességére vonatkozólag az első pont alatt foglalt nyilatkozat törvényellenes és ennél fogva semmis is, mert a képviseltetés módja és az egyes képviselő-választások érvényessége feletti intézkedés és határozathozatal az 1848-ik évi V. valamint az ugyanazon évi kolozsvári II. t. cz. értelmében a törvényhozó testületet, illetőleg képviselőházat illeti, s miután a képviselőház a fogarasvidéki képviselő-választások érvényessége felett véglegesen határozott, ezeknek érvényessége vagy érvénytelensége, most már kérdésbe egyáltalában nem jöhet, annyival kevésbé képzelteti pedig közgyűlési vita s határozat tárgyát, minthogy a közgyűlést az 1870. XLII. t. cz. ilyen hatáskörrel csak azon esetre ruházta fel, ha a törvényhozáshoz kérvénnyel járulni kíván. A mi az ugyanazon pont alatt Erdély önállóságára és az ugynevezett nemzeti program határozványaira való hivatkozást illeti, a mennyiben ezen vonatkozások Erdélynek Magyarországgal létrejött egyesülését támadják meg, ezen nyilatkozatot is törvényellenes és semmisnek jelentem ki, — mert Erdélynek Magyarországgal egyesülése az 1868. évi XLIII. t. cz. által szentesítve lévén, e kérdés közgyűlési vita és tanácskozás tárgyát szintén nem képzelteti.

Törvényen nem alapszik, sőt egyenesen törvénybe ütközik a törvényhatóságpecsétnyomók kérdésére vonatkozó határozat indoklása is; mely szerint a tvhatóság hivatalos nyelvű a román nyelv tekintetik, s mely szerint az e kérdésben kelt 34.340—1872. számú belügyminiszteri rendelet az 1868. XLVI. va-

kor ugy tetszett, hogy egyszerű czirp, czirp, czirp hangja a tűzhelyen, jóslat nekem egy más gyöngye hangról, másról, mely oly édes, oly drága, hogy ezen hangnak csak előérzetétől is minden bánatom ugy tűnt el, mint egy álomkép. És ha néha attól féltém — és én féltém is ettől John hisz tudhatod mily fiatal voltam — hogy majd nem fogunk összeilleni, én még oly gyermek és te inkább gyámtyám, mint férjem; és hogy te bármennyire igyekszel is, tán soha nem leszes képes engemet ugy megszeretni, mint te azt reményleds kérted istentől, ekkor ismét az ő czirpegése volt, a mi engem felvidított s bizalmat öntött belém.

S ezt mind ujból elgondolám ma este, miatlatt read vártam, édesem, im ezért szeretem én ugy a kis házi tücsköt!

— S én nem különben, ismétlé John. De az egekre Dot, hogy én még előbb csak reményltem s kérjem istentől, hogy téged tudjal a k így szeretni? Ugyan már hogy is beszélhetsz így! Hej, én azt már rég megtanultam, régen, még mielőtt ide hoztalak, s a kis tücsök kis urnőjévé tettelek volna, Dot!

Egy perczre karjára tette kezét Dot s megindult. Arcát felé fordította, mintha még valamit akarna neki mondani. De csak percz múlva volt ez, ezzel letérdelt a kosár elé s vidorán csevegve kezdé tartalmát kiszedegetni.

Nem sok van ma este, ugy látszik John, de künn a szekér hátulján láttam egy pár nagy csomagot s az habár több munkát ad és hajt egy kis hasznót, csak végre mégis megérdemli a fáradságot nemde?

S utközben adtál is át tán még valamit?

— Oh igen, felelé John, jó csomót.

De hát ez ugyan miféle kerek skatulya?

Oh egek te John, hisz ez mennyegzői torta.

(Folytatás következik.)

lamint az 1870. XLII. törvényezikk 61 §-ba ütközönek mondatik ki, mert a nemzetiségi egyenjogúság tárgyában kélt 1868. XLIV. t. cz. 1. §-a értelmében az ottani s a törvényhatóságok hivatalos nyelve a magyar, a törvényhatósági pecsénnyomók kivétel nélkül csak is magyar körirattal láthatók el, annival is inkább, mert a fennebbiekkal szemben a törvény 61. §-ára való hivatkozás merőben téves, minthogy e szakasz csak a szolgabírák által használandó külön pecsétről szól.

Ezek szerint tehát e fent idézett határozatok a törvény világos rendelkezésével és a törvényhatóságnak törvényben körvonalozott hatáskörével összeegyeztethetők nem lévén, ezen határozatokat, mint törvényellenes megállapodásokat, ezennel hatályon kívül helyezem és semmisnek nyilvánítom, s meg-hagyom a közönségnek, hogy jövőben a törvény világos rendelkezésével homlokegyenest ellenkező hasonló kijelentések, illetőleg határozatoktól tartózkodják.

— A delegációk most már sietve haladnak munkálkodásuk vége felé és delegatusaik, ha csak a Skeneügy föl nem tartóztatja őket, f. hó 10. ike körül már itthon lehetnek. Az osztrák delegáció, mely tekintettel az osztrák kereskedelmi kamarák nyilatkozataira, a szerződésnek egészben való főtartását nem merte kimondani, már nyilatkozott ez ügyben és a szerződés elvi főtartását határozta el, utasítván a hadügyminisztert a módosítások megtételére.

A magyar delegáció május 5-iki ülésén a gazdasági bizottságnak a delegatusok drágasági pótlékának megszavazására vonatkozó jelentését jóváhagyta. A hadügyi albizottág jelentése, a hadosapatok áthelyezésére és Wánzl gyáros kérvénye felett változatlanul elfogadtatott, a Skene-féle szerződés tárgyában a bizottság javaslatát Lónyay János ama módosítványával fogadta el, mely szerint a municipium megszüntetése nem követeltetik föltétlenül, hanem azon óhaját fejezi ki a bizottság, hogy a mennyire lehet, a monopólium mellőztessék.

Az osztrák delegáció május 5-iki ülésén a ten-gereszeti budget rendes és rendkívüli szükségletét a bizottság javaslata szerint fogadta el, ez utóbbitól azonban a „Tegetthof“ nevű kazemat hajó építésére a bizottság által ajánlott 564,000 forinttól.

Beák Ferencz beszéde

a képviselőház máj. 3-iki ülésén.

(Vége)

En azt hiszem, hogy ez magában a dolog természetében is fekszik. 40 tag távol van és a mi-factumunk által van távol; mi küldöttük ki őket; minő joggal fosztjuk meg mi azon 40 kérdést attól a jogától, hogy a közügyekben határozatosan képviselői által? minő joggal fosztjuk meg azon 40 képviselőt, hogy az országgyűlés érdemleges tanácskozá-saiban részt vehessen.

En tehát teljesen osztozom azon nézetben, hogy midőn a delegáció nem itt tartatik, s így a képviselők a tanácskozássokban részt nem vehetnek, akkor érdemleges tárgyalásba ne menjünk bele. El lehet az összeütközést kerülni és az idén is elkerül-hettük volna, ha az országgyűlés nagy részének s maga Helfy képviselő urnak kívánata szerint is két budgetet akartunk volna egymás után most tárgyal-ni, valamint eddig is ez az összeütközés soha sem történt meg.

Most két budgetet akarunk tárgyalni és a dele-gáció még nem végezte be munkálkodását. Ebből azt a következtetést huzni, hogy a delegáció akadályozza törvényhozói munkálkodásunkat, én legalább nem merném, mert akármit substituáljunk a delegációk helyébe, ha országos küldöttségeket is, de a melyek egyes esetekben érintkezzenek, ugyanazon helyzetbe juthatnánk.

Egyébiránt a mi a képviselő urnak azt az ál-lítását illeti, hogy azért hivatnak össze a képviselők hogy megszavazzák a budgetet: ez kérdésen kívül, így van; hanem nem úgy hivatnak össze, hogy ta-nácskozás nélkül szavazzák meg.

Helfy képviselő ur oly soká beszélhet, a med-dig akar, ha majd tanácskozás alá vesszük a dolgot senki sincs ebből kizárva, szózási jogában korlátozva senki sincs, mindenki elmondhatja véleményét, és ez a discussio.

Azt hiszem, az 1873-diki költségvetés tárgya-lása eléggé megmutatta, hogy bizony nemcsak meg-szavaztuk a budgetet, hanem elég tanácskoztunk is felette. (Folkliátások jobbfelől: Nagyon is so-kaig!)

Tehát ismétlem — nem azért vannak a kép-viselők összehívva, hogy csak szavazzanak, hanem azért, hogy tanácskozás után szavazzanak. Ha egy résznek azután nem tetszik sokat beszélni, ebben őt gátolni nem lehet, valamint senki sem fogja a má-sik részt gátolni akarni abban, ha hosszasan és gyak-rabban kíván a tárgyak felett szólani.

En részemről azt hiszem, hogy a jelen ülés-zakot nem lehet addig bezárni, míg a delegáció nem végezte be munkáját, nem lehet pedig azért, mert a mely pillanatban bezáratik az országgyűlés, azon pillanatban megszűnt a delegáció mandátuma, és az eddigi törvények értelmében új delegációt kellene választani, a mi valóban nem volna indokolva. Ha

a delegáció bevégni munkáját — csak a magam né-zetét mondom el — azon tárgyakat, melyek már annyira készek, hogy csak a háznak kell felettük határozni, a melyek t. i. az osztályokon és a köz-ponti bizottságon már keresztülmentek, azon tár-gyakat még ezen ülészek alatt el lehet végezni; azontúl pedig azonnal össze kell hívni az új ülés-zakot.

Az új ülészekben mindennek előtt megalakul a ház, új alelnököt, új jegyzőket, új pénzügyi bi-zottságot választ stb. akkor nyújthatatik be a 74-ki költségvetés, s akkor adathatik ki a pénzügyi bi-zottságnak. Míg a pénzügyi bizottság dolgozik, az alatt sok fontos tárgyat végezhet el a ház, ilyenek a catastro, a határőrvidék polgárosítása és bizonyo-san még sok más tárgyak. Ha a pénzügyi bizottság elvégezte munkáját, belemehetünk a költségvetés tárgyalásába. Ha a ház oly hangulatban lesz, hogy végtelen discussiók nélküli tanácskozás után elfogadja a költségvetést, akkor be is lehet azt végezni! ez egyedül a háztól függ.

En tehát nagyon helyeslem a miniszterelnök ur azon nézetét, mely szerint addig, míg a delega-tió be nem végi munkáját, és tagjai haza nem jö-hetnek, semmi meritorialis tárgya ne bocsátkoz-zunk; ellenben az ellen, hogy — mint a miniszter-elnök ur említé, addig is az osztályokban dolgoz-zunk, nincs kifogásom.

Meg vagyok győződve, hogy ha a miniszter-elnök ur nem lett volna azon tévesnek mutatkozott reményben, hogy f. hó 3-ig a delegációk befejezik tárgyalásaikat, nem kérte volna fel a ház elnökét arra, hogy f. hó 3-ára összehívja a képviselőket. Most nézelem szerint legjobb, ha egyelőre nem bocsátkozunk érdemleges tárgyalásba, azután pe-dig nagy szorgalommal hozzá látunk a munkához.

Hogy részemről kész vagyok június havát is itt tölteni, ha keresztülmehtünk a 74-ki költségve-tésen, annak többek közt egyik oka az is, hogy ha el lehet végeznünk a költségvetést még e nyáron, lesz a miniszteriumnak őszig, talán novemberig elég ideje, hogy azon törvényjavaslatot, melynek tárgya-lása annyira sürgetős, és melyet annyian, — ma-gam is mások is — kívánunk tárgyalni, a választási törvényjavaslatot elkészíthesse. (Folkliátások bal-felől: És a felső ház rendezését!) Részemről a vá-lasztási törvény tárgyalását a legközelebbi ősszel összeülendő ház első teendői közé sorozom. Hason-lag fontosnak tartom a főrendiház rendezését és sok más tárgyat.

Azt gondolom tehát, maradjunk meg a mel-lett, a mit a miniszterelnök ur mondott, hogy most ne bocsátkozunk érdemleges tárgyalásokba, hanem dolgozzunk az osztályokban addig, míg a delegáció bevégni munkáját, és azután vegyük elő a már ki-tűzött tárgyakat. (Helyeslés.)

Az egyházi vagyon kérdése.

A szabadelvű irányban szerkesztett „Kath. Re-form“ című hetilap mai száma, a szerkesztő, dr. Ha-tala Péter egyetemi rektor tollából az egyházi va-gyont tárgyzó jeles cikket hoz, melyet csak azért vesszünk át, hogy a „K. Közlöny“ győzzük meg ró-la, miszerint sok igaz katolikus van Magyarorszá-gon, kik az általunk hangsúlyozott elveket oszt-lák.

A cikk így szól:

A katolicus autonómiának, az egyházi önkor-mánynak egyik sarkalatos pontja, az egyházi vagyon kérdése.

Midőn arról van szó, hogy az egyházi ügyek rendezésében a kath. hívek, az ugynevezett laikus elem is befolyást nyerjenek hogy ne csupán a főpap-ság és a kormány határozzon egyházi ügyekben, hanem mindannyian, jogosult tényezők legyünk, azok is, kiknek eddig csak a hallgatás szerepe jutott osz-tályrészekül t. i. a laikus elem és az alapság: ak-kor azon kérdés merül fel első sorban, mi jogunk legyen, nekünk a kath. közönségnek, melyhez nem kizárólag a püspökök tartoznak, az egyház vagyont illetőleg?...

Es e kérdés annál fontosabb, mennél nagyobb az egyházi vagyon tömege, itt nemcsak a püspöki, káp-talani, szóval a közvetlen papi kézben és használat-ban levő birtokról van szó, hanem azon javakról is melyek nincsenek közvetlenül papi kezekre bízva, hanem jelenleg a kormány által kezeltetnek, minők az alapok és alapítványok.

A lefolyt országgyűlés egy bizottságot választott, mely ezen javaknak jogi természetét megviz-sgálja, hogy ennek alapján elkülönítessék az állam birtoka attól, a mi a kath. egyházé.

Már magának a klerusnak, a világinak ugy mint a szerzetesnek kezelése alatt temérdek vagyon áll: s ha majd az említett alapok s alapítványok jogi természetének meghatározása folytán a segregatio megtörténik, az egyházat illető vagyon ismét tete-mesen fog szaporodni.

Ki fogja majdán kezelni ez utóbbi javakat? Talán a főpapság, ugy mint kezeli jelenlegi ja-vadalmait?...

Egyáltalán ki az az „egyház“, melynek a megtörtént segregatio után az „állam“ átadja a ja-va k azon részét, melyek a „kath. egyház“-at illetik? A „kath. egyház“?

Eddig s mióta a hierarchia az Ur Jézus ne-vében confiscálta az alapságnak és a laikus elemnek jogait, az egyház szó alatt a püspök urak kizáróla-gosan csak önmagukat értették.

Ha a kath. világi értelmiség, erélyesen fel nem fogja az egyházi önkormányzathoz jogát, ha nem lép fel férfias hangon, követelőleg a hierarchiá-val szemben; akkor ezentulra is, csak is a hierarc-hia marad a kath. egyház.

Ő fogja követelni, és néhány ódi mágnás se-gélyével át is veendi a javak azon részét is, mely a segregatio folytán a kath. egyházat illeti.

Hogy ezen új járulék első sorban is, a jesuitico ultramontan reactio támogatására, a közszabadság megdöntésére fordították, arról csak annak lehet kétsége, ki az ultramontanizmus tendenciáit nem is-meri, ki nem látja, mint szövetkezett szorosan, közös működésre, a politikai reactióval Európaszerte. Adjuk még ezen pézeket is a dugzagdag hierarchiának kezé-re majd magunk alatt végjük a fát. Olvassuk lap-jaikat, mindannyi káromolja a szabadságot, az alkot-mányos életet, a haladást; a hiányokat, tévedéseket, a szabadságnak róják fel, a rendszernek, s nem, mint kellene, a hitelen kezelőknek; a valóságos hiányokat is nagyítják s még költöttekkel tetézik, csak hogy a népben a szabadság iránti rokonszenvet elfojtsák, azt vele megutáltassák.

Ilyen a hierarchia által egyházi pénzzel támo-gatott, fentartott napi sajtó, ilyenek azon ugyneve-zett jó könyvek, melyeket különféle szent elneve-zés alatt a nép közé szórnak. A nagy vagyonból ily czelokra költenek!

Es az ily actio nagy horderejű!...

Megrongálása az a talajnak, melyen a szabad-ságnak kellene tenyésznie, virulnia.

A nemzeti kormány, mely hivatva lenne a sza-badságnak biztosítására, az ultramontanizmussal szemben ugy látszik nagyon gyenge lábón áll. VIII. Bonifác „Unam sanctam“ bullájának elve érvénye-sült rajta: a világ kardot „ad nutum sacerdotis“ forgatja; az egyházi javadalmak kérdésében „ad nu-tum hierarchiae“ kényszerül eljárni... ugy csele-kedni, mint a hierarchia akarja... azon abnormis helyzetbe jó, hogy gazdag javadalmakat, határozot-tan reactionarius, nyilvánosan szabadságellenes de-clarált férfiaknak, a Palástyáknak kezébe tesz le, hogy azokkal jesuitico-ultramontan czéljaikat hatha-tósan támogathassák...

Kell tehát, hogy a kath. világi intelligencia visszakövetelje jogait az egyházi vagyon kezelése, hovaforítása, adományozása iránt is. A közszabad-ság érdeke kívánja ezt tőlök, nemzeti érdek köve-teli, hogy a nagy vagyont ellenőrizet nélkül ne hagyják...

Ha a kath. világi értelmiség férfiasan felkel, visszaköveteli jogát az egyházi vagyon s annak adományozása és hovaforítása körül, ezen követelé-seiben kell, hogy a hazai kormány is támogassa, mert a szabadság ügyének érdekében új szövetséget szerez magának az ultramontanizmus ellenében, mely-nek egymaga ellen nem állhat.

Erdélyben most vitakoznak a kolomonostori uradalom tulajdonjoga iránt. Azt mondják, hogy az a „katolikusok tulajdona.“ A hierarchia mindig a katolikusokra appellált, midőn firmájukra szüksége volt, de ha czélt ért segélyekkel, akkor a hasznót kizárólagosan magának tartotta, azt vallván, hogy övé a hatalom, az uralom, a dicsőség.

Vajjon Erdélyben is a „katolikusok“ frázis nem fog-e ezt jelenteni: „Fogarassy Mihály ő nmé-l-tósága.“

A katolikus világi értelmiségén áll, hogy ők is nyomjanak az egyház mérlegében valamit.

BELFÖLD.

Sepsi-Szentiván, máj. 1-én.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Nem kétkedem a felett, hogy a tkts. szerkesz-tő ur a kölcsönösség elvével fogva becses lapjában helyt adand a végett, hogy a „Magyar Polgár“ és „Nemere“ folyó évi 32-ik számában Nemes Három-szék törvényhatósági bizottságának gyűléséről meg-jelent és a tanácskozásban való részvételemrre vonat-kozlólag czélzatosan elferdített“ közlést helyreigazit-sam, illetőleg kiegészítem.

Mindennek előtt szükségesnek tartom megje-gyezni, hogy minden erkölcsi érzékkel bíró cik-kirő vagy rendes levelezőnek elodázhatlan kötelme, hogy ha az olvasó közönséget kedli úgynevekről érte-síteni kívánja, ezt híven, a tényálladékkal megegye-zőleg, részlehlálás nélkül, ugy a mint a kérdéselt tárgy előadatott, — tenni — nem pedig annak lé-nyegét elhallgatva, egy kis részletének felmutatása által az egészet hamis válgatásba helyezni.

Ezt előre bocsátván, áttérek a fenn jelzett cikkek az állandó választmány többsége és kiseb-ségének előadója által tett jelentésére, melynek ér-telmében a többség a miniszter-nőknek bizalmi fel-iratot határozott küldeni, a kisebbség pedig azt csak tudomásul óhajotta venni.

Ennek előterjesztése után, Künnle József ur, mint a kisebbség védője szót kérván, indokolt indítványa folytán kérte a bizottságot, hogy az fogadja el a kisebbségi véleményt, felhíván annak tagjait, hogy ne politizáljanak, hanem egyesüljenek egy jó admi-

nistratio létrehozatala érdekében; ezen beszédet il-lelőleg azonban simpliciter tagadom, hogy az közfi-gyelmet gerjesztett, avagy csak élénk helyesléssel is találkoztott volna, még a baloldal, annál kevésbé a jobboldal részéről; kár, hogy egyuttal nem hozatott még az is fel, hogy ennek folytán óvatióban is ré-szesült a magát ünnepeletnek képzelt hazafi; hogy abban mindaz elmondott volt, a mi későbbben jó részt ex consilio. Künnle ur irodájában állítottatott össze, mint p. az is: „érti ő azt, hogy ha alkotmá-nyos országban valamely párt (tegyük fel az övét) kormányképes lesz, az elv e győzedelmét, e felet-ti örömköben egyesek és testületek, bizalmi felira-tokkal üdvözölj“ stb.

Ezen indítványon szemben, miután a jobb-oldal részéről nálam hivatottabbak nem kívántak a szőnyegen forgó kezdéshez hozzá szólni, ellenin-dítványt tettem; hogy a miniszterelnök urhoz ő fel-ség által legkegyelmesebben tett kineveztetése al-kalmából üdvözöl (nem bizalmi) feliratot intézzünk s az oly szakavatott kezekben volt belügyéri tárcza megüresedése folytán, volt belügyérünknek, ki külö-nösen 1870 évi 42-dik t. cz. tapintatos keresztül-vitele által magának a hazával szemben kiváló ér-demet szerzett, távozása felett sajnálatunknak adjunk kifejezést; kiemeltém különösen s rá mutattam azon, a háromszéki ellenzék által még most is követett ferde eljárásra, melyet teljesen incorrectnek kell hogy tartsak, és a melyszerint, ha az ellenzék jónak vélte eddig eljárni: az még hagyján! de hogy azt épen a jelenben teszi, akkor midőn az országos bal-oldal is, belátván eddigi álláspontjának czéltalansá-gát, azzal felhagyott; ha ezt akkor teszi, midőn a kormány élén azon rokonszenves férfi áll, ki a bal-pártnak is bizalmával dicsekedhetik, kinek rövid kormányzata alatt már is sikerült egy oly szép ered-ményt felmutatni, mely hazánk még megoldatlanul heverő reformkérdéseinek keresztülvitelére nézve ki-számíthatlan horderővel kell hogy járjon, mind a két országos pártnak egymáshoz való szívélyes köze-lődését; ezt, hogy az ellenzék a jelenben teszi, va-lóban nem érthetem.

Fölhoztam továbbá, hogy ezen kérdés nem ké-pezhető se párt se politikai kérdést, miután az egyszerűen egy convenientialis kérdés, mely a tár-sadalmi illem szabályai által határozottatik meg, és a mely alól, — ép ugy, mint ha valaki által az utcán előzékenységgel köszöntetem, azt viszonzni tartozom — nem vonhatja ki magát senki, ha az illemről fogalma van s egyáltalában miveltsegre számot tar-tani kíván.

Hogy ebből b. Szentkirályi Zsigmond ur, mi-nő következtetést vont ki, azt mellőzni kívánom — egyszerűen megjegyezvén, miszerint én e felett se cikkirő urral — ki, hogy reporter-i tisztjét, az írói morál szempontjából tekintve, minő pontossággal ke-zelte, erre nézve hivatkozom a gyűlésben jelen volt higgadtan itélő tagtársak — s e netaláni sugalmazó, az ugorka fára hogy és mikép feljutott protectorá-val vitázni nem fogok — nekem ez a nézetem; hogy hogy helyes-e az, vagy nem, megítélését is mások-ra, egy ahhoz értő s tisztultabb fogalommal bíró Areopágra bízom s a feun hivatali cikkbek még elő-fordulóhelytelen következtetéseket, mint minden alapot nélkülözök, melyeknek czáfoltatásába, arra szokat ér-demeseznek nem találhatván s térszúke miatt se bocsátkozhatván, visszautasítva: a kezdi-vásárhelyi adóhivatattal semmi közöm nem lévén, készen nyi-latkozom, mind a fogalmazott cikkirőt, mind fogal-mazóját, ha jelentkeznének s ki ha nem csa-lakozom épen a hazánkat bologitni akart Bachsereg egy visszamaradt repraesentansa, az illemre megta-nítani, s abból nékiek tölem kitelhetőleg alapos leca-két adni.

Hogy ellenindítványom miért mellőztetett s miért fogadtatott főjegyző Horváth László urnak egy közvetítő indítványa el, mely a miniszteri hivatalos lei-ratokat „tisztet let teljes tudomásul vette“ s melyet „semmi viharféle“ nem követett, dacára az ellenindítvány mellett volt többségnek: ennek egysze-rű oka, a jobboldal által a baloldalnak tett tuljólá-lis concessioja.

Nem volna igen nehéz feladat az ily „proprium laudem“ zengedező, vagy más által zengedezettő cikkek mivoltát és kellő értékét még jobban kimu-tatni, de azok e nélkül is eléggé jellemzik önmagukat.

Végül kijelentem azt is, hogy e tárgyban to-vábbi vita folytatására se időm se kedvem nem lé-vén, ezek első s utolsó soraim.

Kérésemet megújítva, fogadja tkts. szerkesztő ur kiváló tiszteletem nyilvánítását.

Matth. Sééthal Ferencz, bizottsági tag.

Törvénykezési csarnok.

A kolozsvári kir. törvényszék által f. hó 2- és 3-án tartott nyilvános végtárgyaláson az elnökséget vitte Szentiványi Gyula t. bíró, a kir. ügyészség ré-széről jelen volt Sebestény Mihály. Tárgyaltattak:

1) Győri Ferencz és Rusz Kosztán lopási bün-ténye. A tény következő: A mult 1872. év october 24-én oláh-gyèresi lakosok Győri Ferencz s Rusz Kosztán elindultak a kolozsvári vonathoz munkát ke-resni. Utközben azonban a kolozsi határon három

Meghívás a „VICTORIA” biztosító társaság hetedik rendes közgyűlésére.

A „VICTORIA” biztosító társaság t. cz. részvényesei
Kolozsvárt 1873. május 29-én délelőtt 10 órakor
tartandó
hetedik rendes közgyűlésre
ezennel tisztelettel meghívottnak az alapszabályok
25—26 §-ai értelmében.

A közgyűlés tárgyai:

1. Igazgató választmányi előterjesztés az üzlet eseményeiről és az évi számadásról.
 2. A számadás vizsgáló bizottságny jelentése.
 3. A számadás feletti határozás és a lefolyt évre esendő osztalék megállapítása. (220)
 4. Indítványok.
 5. A leköszönt elnök helyett új elnök választása, egy a választmányba szükséges tagok és a számadás vizsgáló bizottság tagjainak megválasztása.
- Kelt Kolozsvárt, az 1873. május 6-án tartott igazgató választmányi gyűlés határozatából.
- A „VICTORIA” biztosító társaság igazgatósága Kolozsvárt
vezér-igazgató:
igazgató: **BOGDAN.**
alelnök: **SEMON.**
vezér-igazgató: **GALGÓCZY.**

Kivonat az alapszabályokból:
* 26. §. Közgyűlésen minden részvényesnek megjelenési és tanácskozási joga van.
A szavazatok illetőleg minden 2 új részvény egy szavazatra ad jogot. A régi részvényekre része a szavazati jog a régi alapszabályok szerint változatlanul marad.
Tíz szavazatnál többet senki sem bírhat.

Távollevő részvényesek közönségesen csak szavazati képes részvényesek által képviseltethetik magukat: azonban a határozott névre szóló régi részvényeseknél megengedték, hogy férjes nők férjükhöz, kiskorúak és gyámság alatt levők, egymás és gondnokaik, testületek, alapítványok választott meghatalmazottjait által képviseltessenek, habár az ily egyének részvényesek nem volnának is.

Tíz szavazatnál több egy kézen, ily megbízatás útján sem egyesíthető, bele értve ebbe már a saját szavazat számot is.

26. §. Egyébint az igazgató részvényeseknek s azok képviselőinek a közgyűlésen joggyakorolhatóság tekintetéből hivatala igazoló jegyzékkel kell magukat elátniuk, mely jegyzék a részvényesek és az azok után járó szavazat számát foglalja magában, mely jegyzék szavazat alkalmával mindenkor, tanácskozási alkalmával pedig szükség esetén felmutatandók.

E czérből az igazgató választmány minden közgyűlés előtt saját kebelétől két tagot választ, kikhez az igazgatóság maga részéről egy harmadikat nevez, kik együtt képezik az igazgató bizottságot, mely közgyűlés előtt hétél folytonosan együtt ül, a szavazatok igazoló részvények a közgyűlés előtt legkebb 3 nappal ennél leteendő, a meghatalmazványok hozzá beadandók, s az általa megvizsgált részvényes jogosítvány és meghatalmazványok alapján az igazoló jegyzéket kiadja, eljárásról a közgyűlés elé terjesztendő jegyzőkönyvet és névjegyzéket vezet.

(Utányomlás nem díjazatik.)

(218)

A kolozsvári állami képezdek igazgató-tanácsa részéről ezenel közhirre tétetik, hogy a tanítónő képezde kétvízközi ügynevezett Wesselényi-féle telkén, egy régi épületnek gyakorló iskolává leendő átalakítása és az egész teleknek újból bekerítése, **folyó évi május 12-én délután 3 órakor**, a helyszínén, ujabban tartandó árlejtés útján ki fog adatni; miről vállalkozni kívánók oly megjegyzéssel értesítettnek, hogy a vállalat biztosításául, a vállalat összeg 10%-ka kívántatik; — a többi feltételeket, a tervrajzot és költség számítását Olasz Károly képezdei gondnoknál (bel-magyar-utez 40. sz. a.) előlegesen is megtekinthetik.

Az igazgató-tanács határozatából.

KOVÁCSI ANTAL, jegyző.

Helybeli egy vidéki előfizetéseket elfogad s gyorsan és pontosan eszközöl Stein János könyv- és zeneműkereskedése Kolozsvárt.

Előfizetés a FRANKLIN-TÁRSULAT által kiadott bécsi világkiállítási Képes Ujság

mind a három u. m. magyar, német és francia kiadására.

„Európa, valamint a föld egyéb, legtávolabb eső részeinek összes jelentékenyebb nemzetei a bécsi világkiállítás békés versenyterén nem csak kiállítványaik, hanem saját nyelvükön megjelenő lapjaik által is képviselve lesznek.

Azon számos ezreknek, kik a Bécsben rendezendő nagyszerű és tanulságos látványnak tanulni kívánnak lenni, szükségük van oly közrege, mely nekik már előbb a kiállítás valamint az annak megtekintésére választandó legalkalmasabb idő és mód iránt tájékozást nyújtson. A kiállítás látogatóit figyelmeztetni kellend úgy általában az egész kiállítás, mint különösen saját hazájuk osztályainak legnevezetesebb mozzanataira; hogy így idő és pénz kiméltése mellett a kiállítás megtekintése rájuk nézve minél könnyebbé és élvezetesebbé tétessék.

A nevezetesebb kiállítók obaja ellenben oda fog irányulni, hogy kiállítványaikkal, melyek gyakran sok fáradság, idő, ügyesség és költség áldozatával készültek, ne csak a kiállítást látogató közönségnek legyen alkalmuk megismerni, hanem hogy birjanak valamit, a mi úgy maguknak jövőre emlékül, mint arra is szolgáljon, hogy az otthon maradó honfitársaikat megismertessék kiállítványaikkal, vagy azokra korábbi, vagy szerzendő új vevőiket és üzletbarátjaikat élenkben emlékeztethessék.

Ha pedig már a számos német közlönyökön felül a francziáknak, angoloknak, olaszoknak, sőt amerikaiaknak is Bécsben saját kiállítási lapjaik lesznek, úgy egyáltalán nem tűnnek föl kedvező színben a világkiállítást rendező ország közvetlen szomszédjai, ha nekik, kik vagy mint kiállítók vannak érdekelve, vagy e kiállítást meglátogatják, vagy legalább a távolból érdeklődéssel kísérik, egy külön kiállítási közlönyt nélkülözniök kellene.

Magyarországra nézve tehát nemcsak becsületkérdés, hanem kiállítóinak érdekei is sürgősen követelik egy külön magyar kiállítási lap megjelenését.

Ilyen lapot szándékozunk mi „Képes Kiállítási Lapok” czim alatt megindítani.

Ezen magyar nyelven megjelenendő lapunkkal, legszorosabb összeköttetésben áll a Bécsben már egy év óta fenálló és kitűnő szaklapnak elismert Fraubergerféle

„Allgemeine illustrierte Welt-Ausstellungszeitung”

mely a magyar kiállítási bizottság hivatalos közlönyül választatott és francia nyelven is

„L'exposition Universelle de Vienne” Journal illustrée

czim alatt megjelen és melyhez való viszonyunk arra képesit, hogy a bécsi világkiállítás által érintett magyar érdekeknek kifelé is a leghathatósabb képviseltetést biztosíthassuk.

Lapunk, mely három nyelven adatik ki, meg fogja ismertetni az olvasót a kiállítás keletkezésével és beosztásával és annak mint kész egésznek egyes részeivel, áttekintést fog nyújtani az egyes nemzetek és helyiségek szerint elkülönített osztályok jellegéről és legkiválóbb mozzanatairól; legkimerítőbben azonban a magyar osztályokról fog szólni, azok összehasonlítását föltüntetve és a legkitűnőbb tárgyakat különösen kiemelve.

A kiállítás alatt előforduló legfontosabb eseményekre, p. o. a biztos kiállításban levő fejedelmi látogatásokra és az azokkal kapcsolatban levő ünnepek, pályákra, a művészeti, tudományos, iparos és mezőgazdasági congressusokra, melyek e nyár folyamán fognak Bécsben tartatni, az olvasók előre a legnagyobb pontossággal figyelmeztetve lesznek, valamint azok lefolyásának élénk leírása a leggyorsabban fog velük közöltetni.

A hetenkint kétszer megjelenő számok művészet és szakszerűség szempontjából egyaránt kitűnő képeket fognak hozni a kiállítás legérdekesebb részeiről és tárgyairól.

A lapban továbbá meg fogja találni az olvasó mindazt, a mi a világkiállításához való utazásra, a legalkalmasabb idő megválasztására, alkalmas lakás

szerzésére, idejének célszerű beosztására, Bécs nevezetességeinek megtekintésére stb. vonatkozólag érdekel bir.

A lap szerkesztése oly kezekre van bízva, melyek a kiállítási munkálatok kezdetétől fogva Magyarország részvétele érdekében kiváló tevékenységet fejtettek ki. A szerkesztőség tehát avatottsága folytán azon helyzetben lesz, hogy a kiállítók érdekeit minden irányban a legsikeresebben képviselhesse. A lap előfizetői és hirdetői minden kívánt tanácsot vagy felvilágosítást — a mennyiben költséggel nem jár — ingyen fognak nyerni.

A világkiállítás alkalmának észszerű kiaknázásából folyható üzleti előnyök fejtegetése mellett lapunk ki fogja jelölni az üzleti összeköttetések legrövidebb és leggyakorlatibb módjait és érthető modorban fogja tárgyalni a világkiállításban való részvételből Magyarországra nézve folyó tanulságokat.

A világkiállítás látogatóinak, valamint azon üzletembereknek, kik a kiállítást üzleti összeköttetések szerzésére akarják fölhasználni, annál sikeresebb támogatást ígérhetünk, mivel minden feladatunk körén kívül eső ügy (például a lakás szerzés) gyors közvetíthetése czéljából összeköttetésben állunk a magyar ügynökséggel, mely lapunk szerkesztősége tőszomszédságában (Nordbahn-Strasse 28—30), az északi vaspályával szemben, birja helyiségeit és már ezen kedvező fekvésnél fogva minden Magyarországból érkező utasnak a kívánt felvilágosításokat közvetlenül megadhatja, míg Budapestre nézve az említett irányokban a „Magyar bizományi központi iroda” (mérlegutca 4. sz.) fog fölvilágosításokat adni.

Előfizetéseket elfogad és pontosan eszközöl Stein János könyv- és zeneműkereskedése Kolozsvárt.

Mutatvány számmal kívánatra ingyen szolgálunk.

Előfizetési föltételek.

A világkiállítás tartama alatt 50 számban 1½ — 2 ivnyi tartalommal és számos illusztrációval hetenkint átlag kétszer megjelenő

„Képes Kiállítási Lapok”:

1 kötetre (25 szám) (május—július)	4 frt.
2 kötetre (50 szám) (május—october)	8 frt.

Az 1873. év folyamában körül-belül 100 számban vagy 5 kötetben 2—2½ ivnyi tartalommal hetenkint kétszer megjelenő

„Allgemeine illustrierte Weltausstellungs-Zeitung”:

czimű német kiadás előfizetési ára:	
1 kötet vagyis (20 szám)	4 frt.
5 kötet vagyis (100 szám)	20 frt.

Ujjonnan belépő előfizetőknek a második kötet eddig megjelent számai megküldetnek.

A lapok minden t. cz. előfizetőnek saját neve alatt postán küldetnek meg.

A folyó hó 3-tól kezdve hetenkint kétszer, két ivnyi tartalommal, s összesen 40 füzetben megjelenő

„L'exposition Universelle de Vienne (Journal illustrée)”

czimű francia kiadás előfizetési ára:

mind a 40 füzet 25 Franc azaz: 10 ezüst frt. posta-díjjal 33 Franc.

Helybeli egy vidéki előfizetéseket elfogad s gyorsan és pontosan eszközöl Stein János könyv- és zeneműkereskedése Kolozsvárt.